

Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni

11 LISTOPADA - Dzień Niepodległości (2015.00)

Świętując 11 listopada 1918 roku jako symboliczny Dzień Niepodległości odnajdujemy w pobliżu tej daty także fakty, które uznane być mogą za początki Polskiej Marynarki Wojennej. Wiążą się one z procesem rozpadu monarchii austro-węgierskiej.

W Krakowie 28 października powstała Polska Komisja Likwidacyjna, będąca faktycznie pierwszym polskim rządem dzielnicowym. Nocą 30/31 października 1918 Polacy z austriackiego garnizonu w Krakowie opanowali koszary, dzięki czemu władza cywilna i wojskowa w mieście przeszła w polskie ręce. Z inicjatywy, tworzącego polskie wojsko gen. Bolesława Roji, powstała w Krakowie Polska Flotylla Wiślana z przejętych 1-3 listopada 1918 r. byłych okrętów austrowęgierskiej flotyli wiślanej i statków cywilnych rozproszonych w portach górnej Wisły, pod dowództwem mianowanego 12 listopada 1918 r. kpt. Władysława Nawrockiego (choć znany jest dokument z 10 listopada wystawiony na kpt. Nawrockiego jako komendanta Flotyli - [więcej TUTAJ](#)). Związek ten, włączono w końcu tego roku do organizowanej Flotyli Wiślanej, która powstawała 8-10 listopada w portach Warszawy i Modlina z jednostek byłej niemieckiej flotyli wiślanej i zmilitaryzowanej grupy żeglujkowej. Tutaj przejęcia taboru pływającego, z polecenia gen. Tadeusza Rozwadowskiego, dokonywał płk. mar. Bogumił Nowotny.

Wcześniej, już z końcem września, płk. mar. Nowotny podjął działania zmierzające do mobilizowania kadry marynarskiej dla planowanych formacji, o czym tak pisał we wspomnieniach: *"Generał Rozwadowski dał mnie po krótkim namyśle rozkaz abym się bezzwłocznie udał do Pouli, tam zgromadził wszystkich oficerów i marynarzy narodowości polskiej i z nimi jak najprędzej powrócił do Warszawy (...) Moja odezwa do polskich marynarzy okazała się z czasem skuteczna, bo już w połowie listopada przyjechała, po krótkim pobycie w Krakowie, pewna liczba zdemobilizowanych oficerów, podoficerów i marynarzy, przeważnie z byłej austro-węgierskiej marynarki, a reszta z Niemiec."*

Bogumiłowi Nowotnemu powierzono wkrótce misję utworzenia struktur marynarki polskiej, podporządkowanej Ministerstwu Spraw Wojskowych



kpt. Władysław Nawrocki



Legitymacja kpt. Nawrockiego



Pieczęć Flotyli Wiślanej